
Sztaskó Richard

HIÁNYOD SÚLYA ALATT

„A szív sebeit be kell kötni.”
(Ismeretlen közép-európai szerző)

(I)

Megismétlem az ébredést. Újra és újra megteszem, hogy ezzel mérhetővé váljon a kettőnk közti távolság. Az ébredésre ráadásként kapott pillanatok ebben az örökös egymásra utaltságban olyanokká lesznek, mint azok, akiknek igazán mindegy, mi a folytatás.

(II)

Hirtelen olyan szédülés lep meg, hogy a falak közé szorított időtlenség csöndesen visszhangozni kezd a szívem helyén tátongó ürességben. Tudod, van abban igazság, hogy nemcsak a láb, de a lélek is meg tud botlani. És a zuhanás, hogy kevésbé fájjon a földet érés, akár egy lassított felvétel. Mint egy örökké tartó lebegés. Ha kell, ha nem, úton vagyok. Kint és bent egyaránt. Miért kéne attól tartanom, hogy eltévedek? Régen túl vagyok már ezen. Az se bánt, ha elesem, és te tovább löpsz a szurdok peremén. Nekem csak az fáj, amikor elnézést kell kérnem, amiért elmondom, hogyan érzem magam. Tudod, ebből a léggel teli üvegből nehéz kijutnom. Hidd el! Akárhogy is próbálkozom, nem tudok kikeveredni magamból. Valami itt belül egészen összeférhetetlen azzal a valakivel, akivel én vagyok. Hát olyan nagy bűn simogatásodra vágyni? Már rég nincs hely, amit otthonomnak hívhatnék. Csak kergetni tudjuk, amit soha meg nem találhatunk. Valahol valamikor majd újra megtanulom helyén kezelni a tükörből rám meredő tekintetben rejlő csalódottságot. Szükséges hozzá akarat és türelem. S az eredmény csupán annyira fog fájni, hogy utána már ne kelljen haraggal viszszeréznem.

(III)

Tehetek-e én arról, hogy folyton te jutsz eszembe? Felébredek, és már ott vagy, ahol én. Ami csak részben igaz, hiszen a te világod és az enyém soha nem lehet egy. A közöttünk levő távolság áthidalhatatlan. Pedig ott vagy a gondolataimban, és kitöltöd minden pillanatát az ébrenlétnek, én pe-

dig roskadni kezdek a hiányod súlya alatt. Összenyom a nemvagyitt, befed a miértkellígytörténnie. Apró halomba hasít, aztán tűzre dob a bárcsakvelem-lennél. Én miért nem tudok hiányozni? Elfogadtam, hogy hiábavaló lég-üres térben csörgősipkát rázni. Betapasztott fülűek közt különben is hiába kiáltok segítségért. Az elforduló tekintet, miért is tenne másképp, tudomást sem vesz kétségbeesett kapalózásomról. Megbocsátásra lenne szükségem, de még nem volt időm összeszámolni a vétkeimet. Én próbáltam. Hogyne próbáltam volna! Majd ha megtanulok kevesebb hidat fölégetni magam mögött, egyes vágymiból valóság lehet. Hova rohanjak, ha nem vár senki, és még járni sem tudok?

(IV)

Szívem helyén tátongó üresség. Mivel töltsém ki?

(V)

Tudom, hogy jössz, de be kellene osztanom, mennyit gondolok rád. Mondjuk ma ennyit, holnap pedig annyit, de valamivel kevesebbet a mainál. Igen, így kellene ennek működni. Minden bizonnyal. Önuralom, önfejelem. Ez az egyetlen esély. Jó lenne élni veled, ha már veled nem adatott meg. Tudatosan kell, hogy kizárjalak magamból. Metszést ejteni a szíven fájdalom nélkül lehetséges? Mit sem ér az altatás. A helyi érzéstelenítés nem enyhíti, amit enyhíteni hivatott. Akármeddig nyújtózhatom, az elérhetetlen soha semmivel sem lesz közelebb.

(VI)

Minden apró lépés elbizonytalanít. Talán csak az én lépteim ennyire této-vák. Talán csak én vagyok ennyire elveszett. Ha rajtad múlna, meglehet, egészen másképp tekintenék a tükörbe. Jó lenne mindent egyszerre látni. Nemcsak azt, ami kint van, hanem azt is, ami idebent, vagy éppenséggel odabent rejtőzködik. Nincs annyi folt, sem repedés a tükröződő felületen, amennyi el tudna rejteni előlem.

(VII)

A rózsza nincs részvétellel az iránt, akit megszúr. Ugyanolyan közönnnyel ajánlja fel a tüskéit, mint súlyos illatokkal terhes kelyhét. Választás kérdése, melyiket fogadod el. Neked kell megtalálnod, mikor, hol és mivel azonosulsz. A rózsza a rózsza, és a rózsát egyáltalában nem izgatja semmi: vágymiból fakadó szenvedés vagy száanalomból elkövetett kitarulkozás neki egy és

ugyanaz. Több kell. Sokkal több ahhoz, hogy meghatódjék. Hogy térdet s fejet hajtson az együttérzés oltára előtt.

(VIII)

Mindannyiunk útja másfelé visz. Nem kell, hogy egyetérts. De most egészen jólesne, ha valaki hazavinne. Egy-két lépcsőfokot még ki tudok hagyni fölfelé menet. Lefelé már óvatosabban kell mozdulni. Könnyedén bukás lehet a vége. Nem figyelsz oda, és máris a földön fekszel elterülve. Kiterítve. Nem izgatom magam, úgyszincs, aki fölsegítene. Te tovább löksz a szurdok peremén. Pontosan azzal a mozdulattal, azzal a magabiztos mozdulattal, azzal a kizárólagos és visszavonhatatlan mozdulattal, azzal a semmivel össze nem téveszthető mozdulattal, azzal a könnyed és finom mozdulattal, azzal a teljesség igényét önmagára vállaló mozdulattal, mintha ez volna az egyetlen lehetőség, mintha ez volna a világon a magától (leg-)értetődőbb cselekedet. Mintha nem volna választásod, úgy löksz tovább a szurdok peremén. És mosolyogsz. Mert pillanatra összetéveszted zuhanásomat a röptüléssel. Neked olyan, mintha szárnyalnék. Pedig valójában egyre mélyebbre esem. Ha ezt megérted, akkor minden rendben lesz. A közepe felé tartok. A középbe hullok. Bele a mélységbe.

(IX)

A reggeli nap rám zuhan a sugaraival. Védtelen vagyok, nincs esély elmenekülni magam elől. Ugyan hová is rejtőzhetnék?

(X)

Mivel nincs kettő, mire leülhetnénk csöndesen, egymás mellé, fejünket a másik vállára hajtva, így számát se tudom, mennyi székre lenne szükség ahhoz, hogy a szív ajtaját eltorlaszolja előled. Tornokokba rendezném őket, hétszázszázat, ha kell, egyiket a másikra, plafonig érő kupac lenne. Tudom, ha megpróbálnék fölmászni, egészen a tetejére, esélyes, hogy a mélybe zuhannék. Pedig onnan fentről milyen más lehet a kilátás. El egészen a sötétet a napvilágtól elválasztó határvonalig. Ahol a mondható sáv kezdődik. De minden mozdulatra ügyelnem kellene, ahogyan haladnék fölfelé. Elég egy óvatlan pillanat, és kibillen az egyensúly. A szédüléssel nem lehet semmit sem kezdeni. És csak odalent a földön fekve látszana igazán, milyen magas a mennyezet. S ahogy süllyedek egyre lejjebb, úgy lesz végtelen a távolság. Akárcsak közted és köztem.

(XI)

Sietnék hozzád, ha hívnál. Elmaradna mögöttem minden árnyék. Ha felém nyújtott kezed átölelne, és nem lökne el. Belefulladások a gondolataimba. Bárcsak fedezéket építhetnék óhajtó mondataimból! Magam alá bújva próbálnék időt kérni a változáshoz.

(XII)

Szép lassan haladok, befelé, egészen addig, amíg még elviselhető. Az utolsó pillanatban fogok ismét meghátrálni. Úgy, ahogy szoktam. Gyávaságomhoz illő módon. De kinél is keressem a megoldókulcsot? Kiben bízhatok? Ki segít? Ki fog észrevenni ebben a szükségben? Nyugtass meg, kérlek, te azért látsz engem, igaz?! Ha most nem, akkor valamikor máskor ennek biztosan meg kell történnie. Láss, kérlek! Látnod kell! Vedd észre, hogy itt vagyok! Vajon lenne elég türelmed összerakni, ha széthullanék száz és ezer darabra? Igen, kétségtelen, ez a nélküled levés kihűlt napként áll életem egén.